

Resultat från arbete med åtgärdsprogram för hotade växtarter och naturtyper

Maano Aunapuu
Naturvårdsverket

*Svenska Botaniska Föreningens föreningskonferens
8-9 mars 2014*

Vad är en åtgärdsprogram?

- Kunskapssammanställning, -inkl. beskrivning av hotbilden;
- Mål;
- Åtgärdsförslag - inkl. ny kunskap;

Vad innebär arbete med åtgärdsprogram?

Fokus utanför skyddade områden

Samverkan med andra aktörer

Utifrån artperspektivet

Aktiva åtgärder

Kunskapsbaserat

© Bergvik skog

©LST AC

Rätt åtgärd på rätt plats i landskapet!

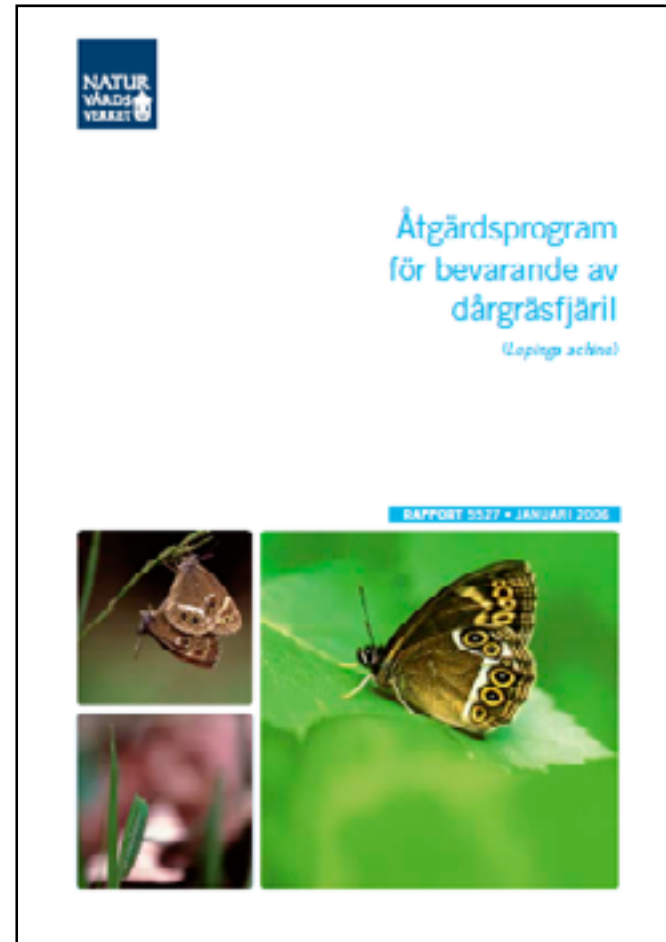
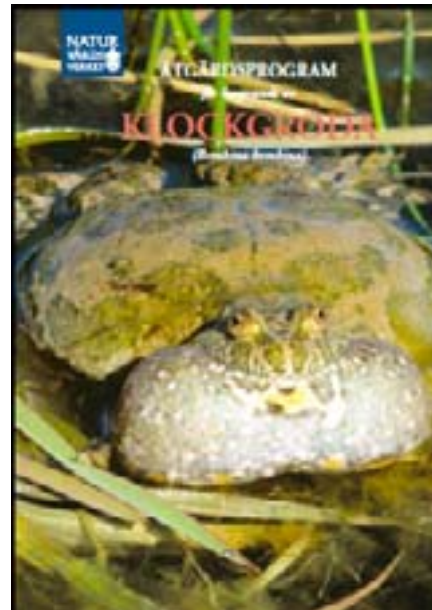
© Maano Aunapuu

©LST S

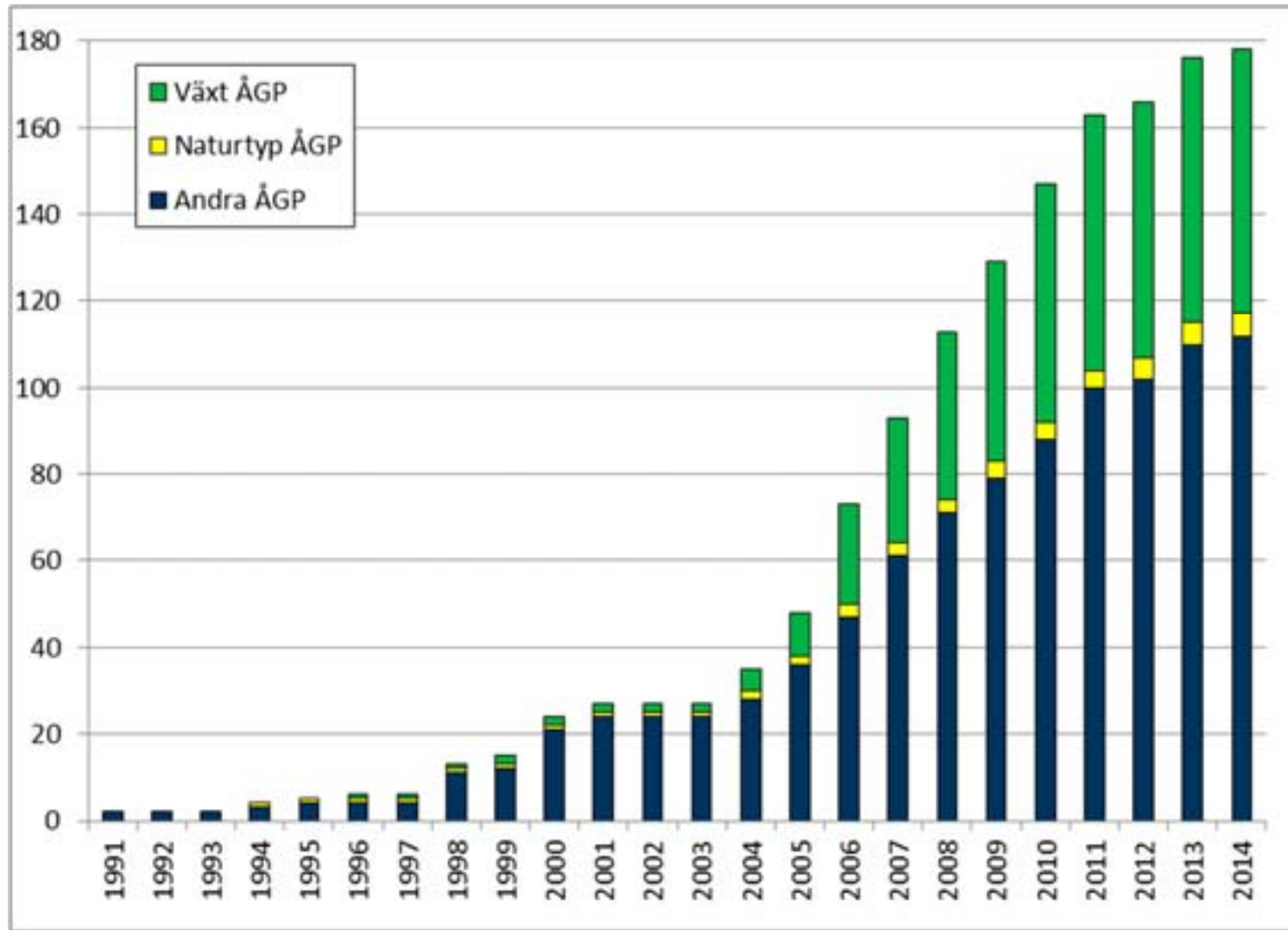
ÅGP genom tiderna

Ett rikt växt- och djurliv
"antalet hotade arter ska minska med 30 % till 2015 jämfört med år 2000"

Antal fastställda ÅGP:er

2014
Totalt
173 ÅGP

Varav
61 art-ÅGP
där en växtart
ingår

och
5 naturtyps-
ÅGP

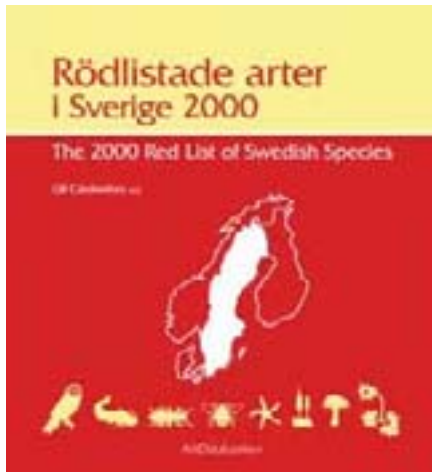
Växter i ÅGP:er

Alger	16 arter
Kärlväxter	63 (+10)
Lavar	19 (+2)
Mossor	3 (+5)
Summa	99 (+17)

ÅGP totalt: 374 arter

Den stora effekten?

Försämring

NT→VU 2
NT→EN 1
VU→EN 17
EN→CR 4
24

Förbättring

VU→NT 9
EN→NT 2
EN→VU 9
CR→EN 13
33

Redovisning av resultat - vityxne

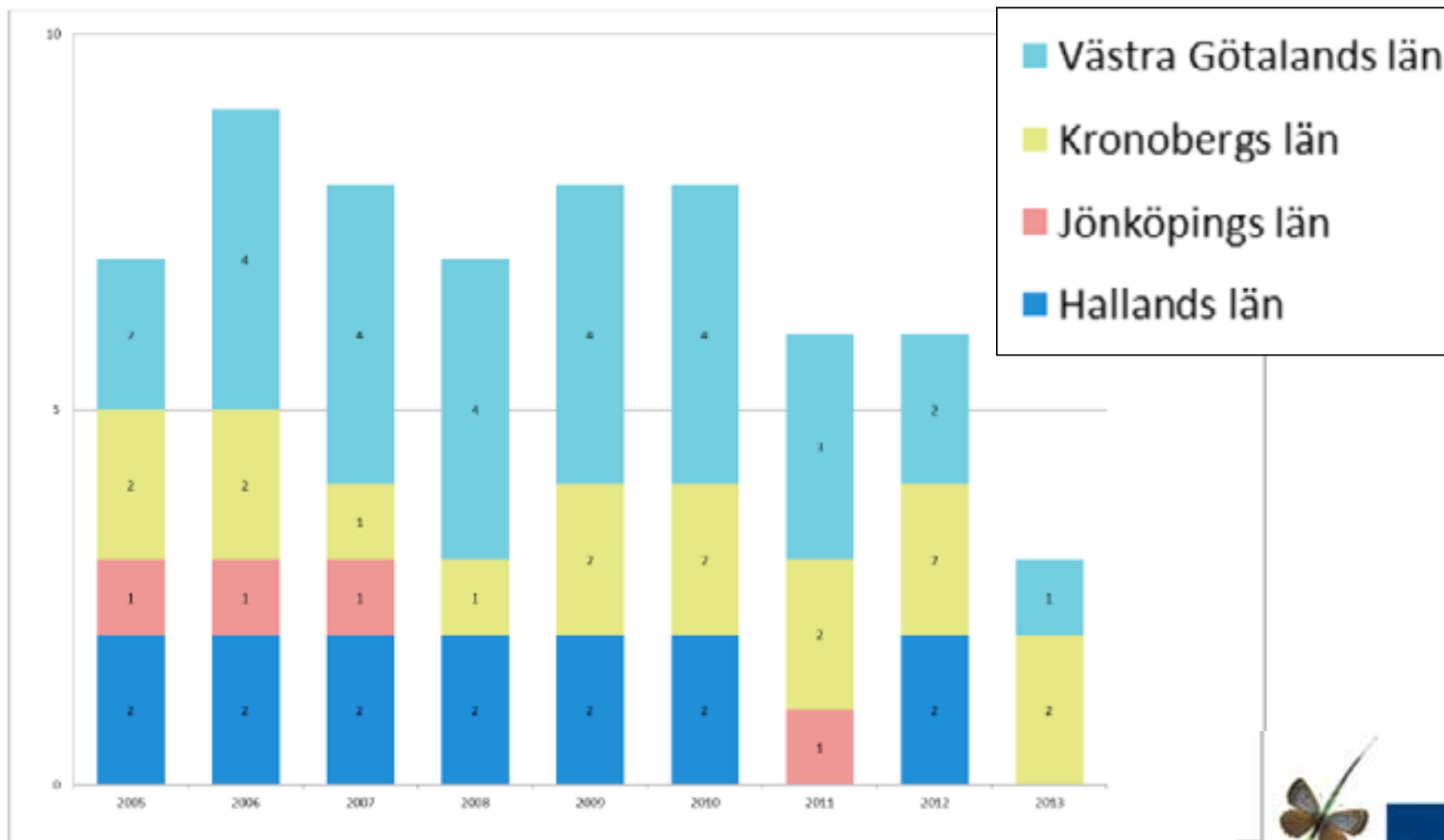
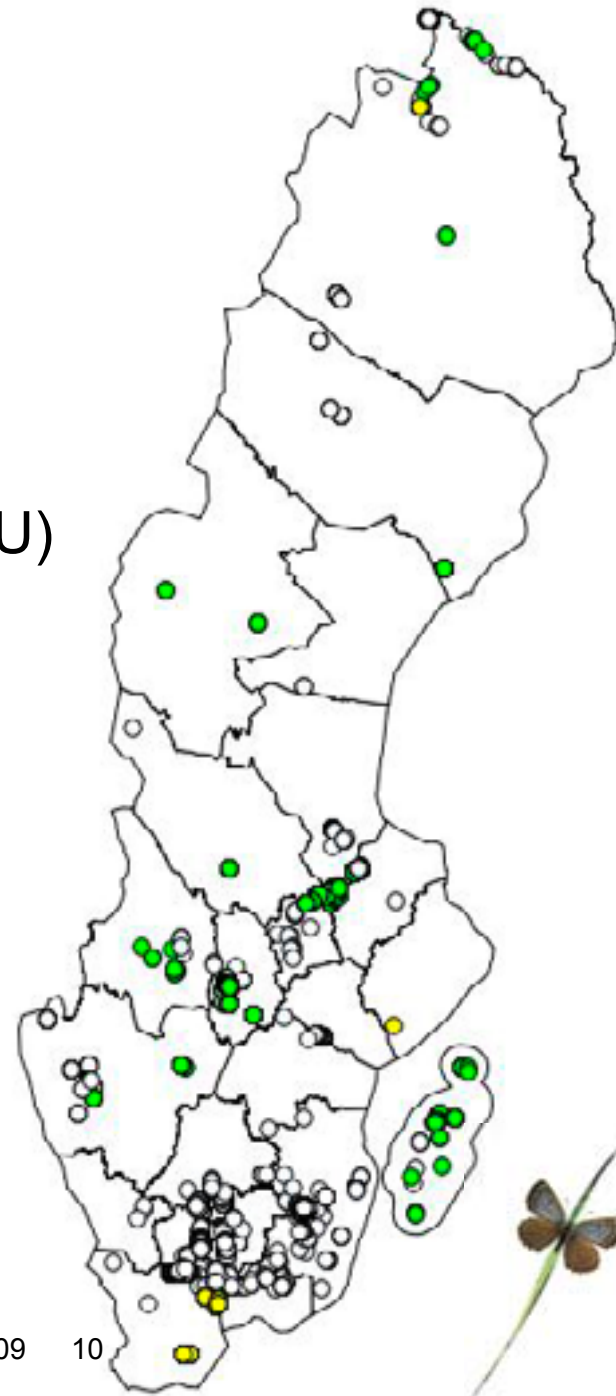

Diagram 1. Antal lokaler med >10 individer. (Någon inventering utfördes inte i Hallands län 2011 och 2013)

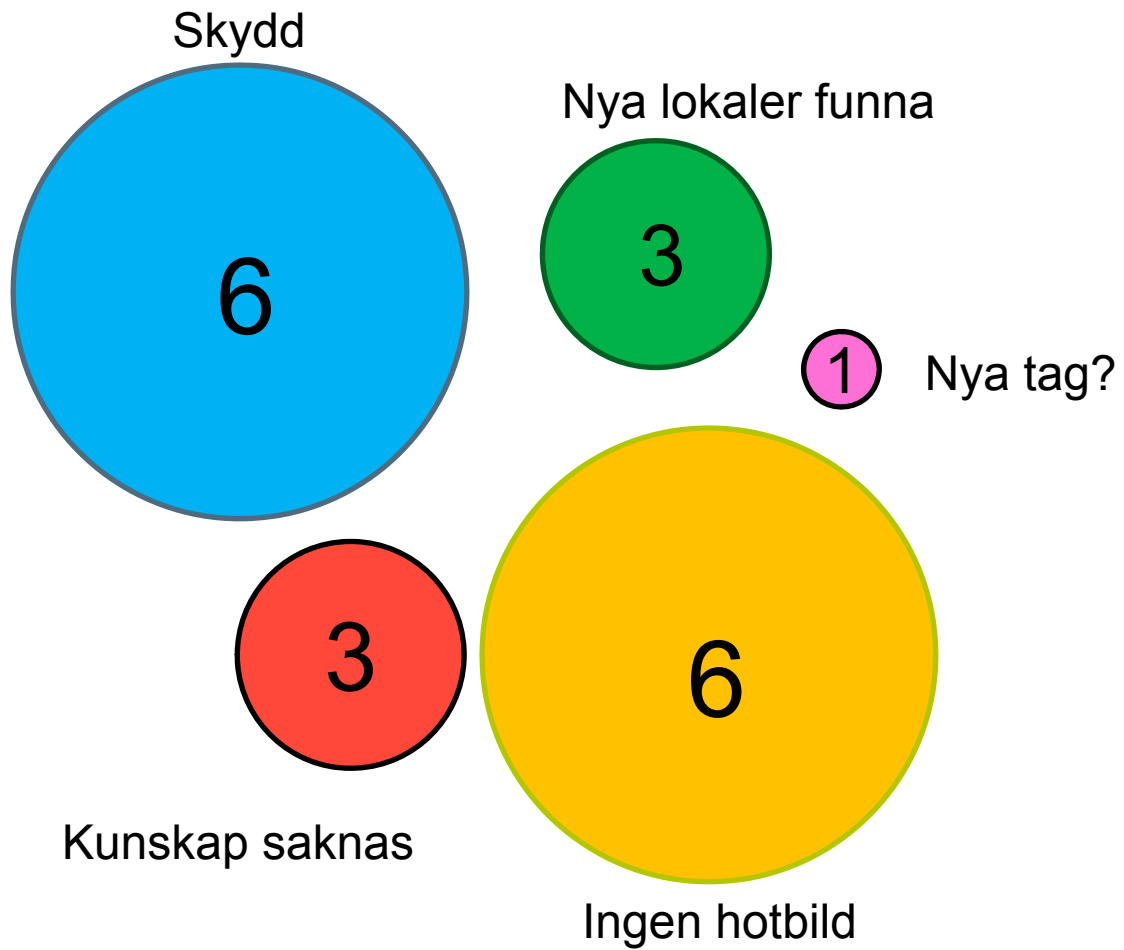

Genomförda ÅGP-er

- Atlantisk vårtlav (2012)
- Dvärgrosettlav (2011, CR→EN)
- Grangytterlav (2011)
- Liten havstulpanlav (2012, EN→VU)
- Öländsk tegellav (2012, CR→EN)
- Laestadiusvallmo (2013)
- Venhavre (2013, VU→**NT**)
- Ishavshästsvans (2010)
- Näbbtrampört (2012)
- Spädlosta (2010)
- Fältnocka (2012, EN→CR)
- Hårklomossa (2013, VU→**NT**)
- + ytterligare 23 åtgärdsprogram

Avslut pga:

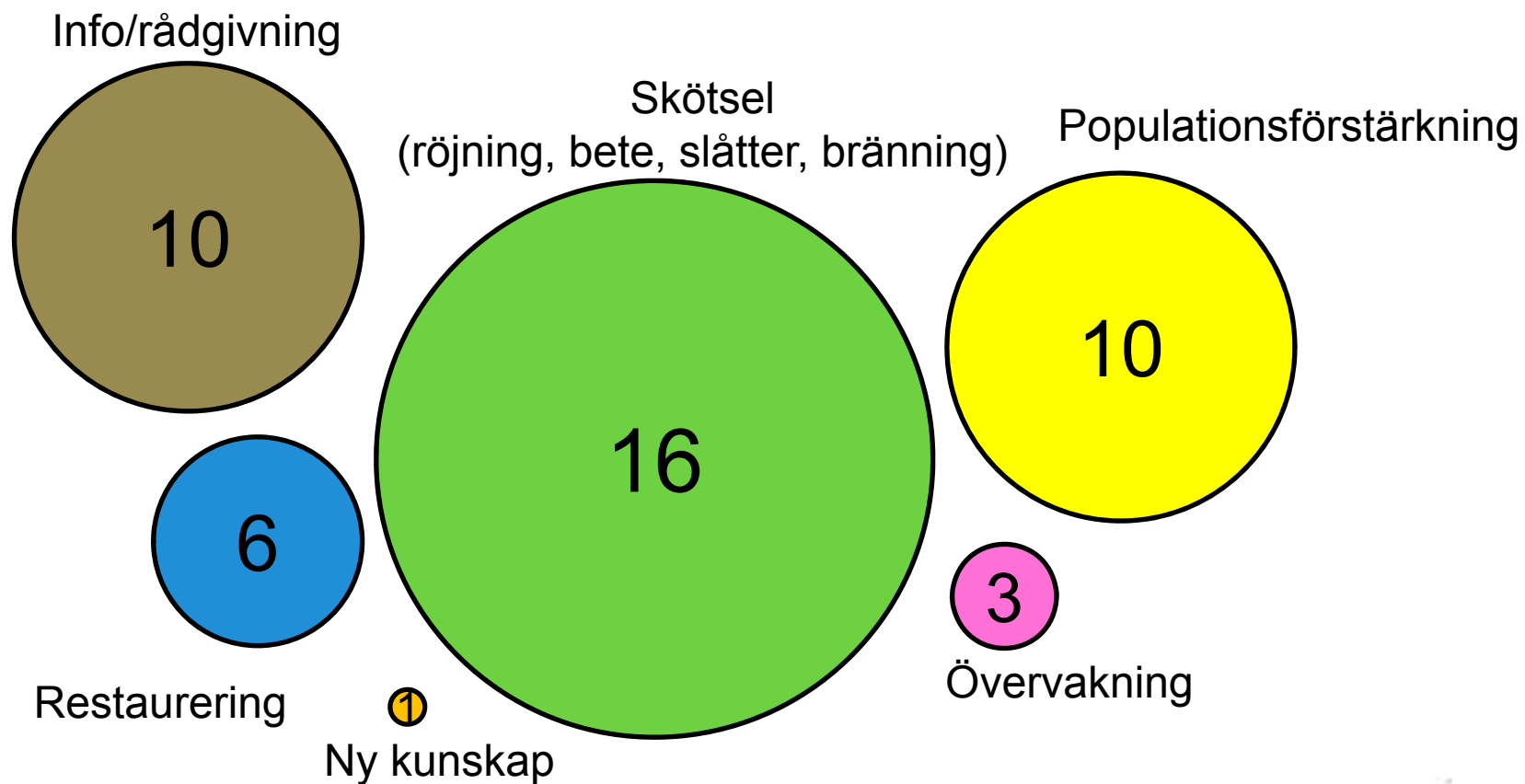
Förlängda ÅGP:er

Alkonblåvinge och
klockgentiana
Dvärglåsbräken
Finnögontröst
Flikstånds
Gotlandsranunkel
Grynig påskrislav
Hotade åkerogräs
Hänggräs
Kalktallskog
Klådris
Kärrnocka

Martorn
Nålginst, tysk ginst och
ginstlevande fjärilar
Ostronört
Rikkärr
Skorpdagglav
Stor ögontröst
Svarttåg
Sötgräs
Vityxne i södra Sverige
Ärrlavar

Förlängda pga (översiktligt)

Information och rådgivning 2013

Information till ca 316 deltagare på 10 evenemang

12 program

* Särskilt skyddsvärda träd

Rådgivning till 30-tal personer

12 program

* Särskilt skyddsvärda träd

* Gentianor i naturliga fodermarker

Information (2007-2013)

ca 7,4 Mkr på information, varav
skyddsvärda träd ca 4,4 Mkr
rikkärr ca 1,6 Mkr

- guidning, exkursioner, föreläsningar
 - seminarier, träffar
 - faktablad, rapporter, böcker
 - informationsskyltar
 - media (tidningar, radio, tv)
-
- bred allmänhet
 - naturintresserade
 - de som berörs i jobbet
 - markägare

Rådgivning (2007-2013)

ca 3,5 Mkr på rådgivning, varav
skyddsvärda träd ca 2 Mkr
rikkärr ca 0,9 Mkr

- jordbrukare
- skogsbolag, skogsägare, SKS,
- TrV, Försvarsmakten, Lst, Swedavia,
kommuner
- kraftbolag, "täkter", byggbolag, golfklubbar

Populationsförstärkning (2007-2013)

ca 0,8 Mkr på populationsförstärkning, varav
mosippa ca 230 000 kr

- insamling av fröna
- odling
- sådd och utplantering
- transplantation

© LST Z

Populationsförstärkning av

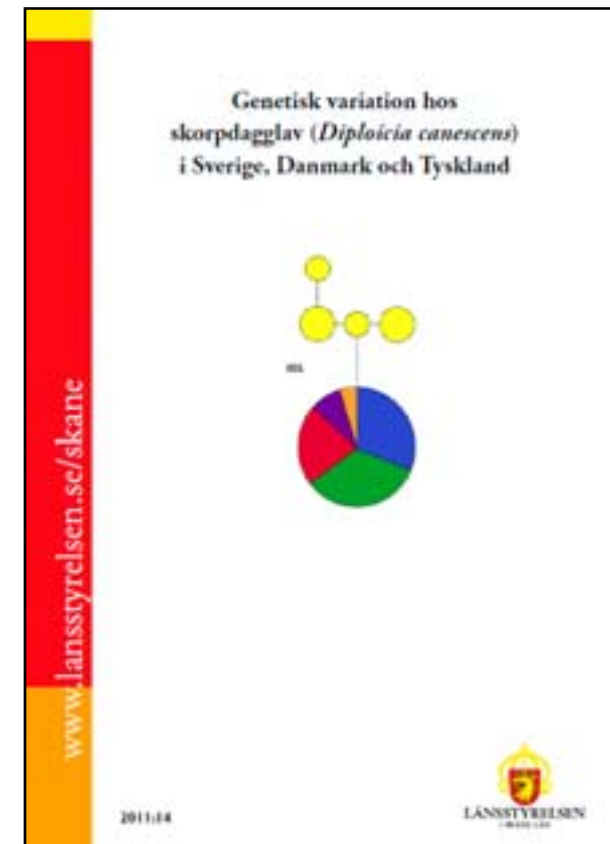
Atlantisk vårtlav	Martorn	Stor ögontröst
Drakblomma	Mosippa	Svensk ögontröst
Finnögontröst	Murgrönsmöja	Vityxne
Fältnocka	Nipsippa	Ävjepilört
Fältgentiana	Nålginst	Åkerogräs
Gotlandsranunkel	Skorpdagglav	Sandstäpp(?)
Hotade natearter (inkl. knölnate)	Småsvalting	
Klådris	Smällvedel	
	Stinkmålla	

Ny kunskap (2007-2013)

ca 1,3 Mkr på ny kunskap

- test av skötselmetoder
- genetiska analyser
- markanvändningshistorik
- kunskapssammanställningar
- analys av åtgärdsbehoven
- populationsekologiska studier

Inventering (2007-2013)

ca 56,6 Mkr på inventering, varav

Fjällrufse: 1,2 Mkr

Hotade natearter: 1,6 Mkr

Kalktallskog 1,6 Mkr

Rikkärr 8,4 Mkr

Skyddsvärda träd 34,6 Mkr

Skötsel och restaurering av livsmiljöer

ca 89 Mkr på åtgärder, varav

rikkärr ca 52,9 Mkr

skyddsvärda träd ca 26,6 Mkr

Nålginst, tysk ginst och ginstlevande fjärilar ca 2,8 Mkr

Mosippa ca 1,1 Mkr

Under 2013 minst 144 ha

Förändringar inom ÅGP

- Kvantitativa mål (*)
- Lämpliga verktyg – AP, SkDOS
- Tillgängliggörande av slutredovisningar & uppdateringar
- Involvera fler aktörer

Det ska vara lätt att göra rätt!

